

PRENUMERATA WYNOŚI:
w Kaliszu miesięcznie . . . 2 zł. 50 gr.
z odnośnikiem do domu . . . 3 zł. —
Na prowincji z przesyłką
pocztową 3 zł. 50 gr.
Zagranicą 6 zł. —
Cena pojedynczego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:
Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
Nekrologi gr. 10, zwyczajnie gr. 5
ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI:
Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 228 (8155).

Piątek, dnia 2 października 1925 r.

Rok XXXIII.

Echa pobytu Cziczierina.

MOSKWA, 1.10. PAT. „Izwestja“ w artykule wstępnym nazywają pobyt Cziczierina w Warszawie logicznym skutkiem sowieckiej polityki pokojowej i gospodarczego zbliżenia z Polską. Pismo przytoczone z zadowoleniem wita nowy kurs polityki polskiej zmierzającej do współpracy z sowietami. Zachowanie się urzędowych kół polskich i opinii publicznej Polski z okazji podróży Cziczierina do Warszawy, jest — zdaniem Izwestji — dowodem słusznej oceny tego faktu i zrozumienia doniosłości jego ewentualnych następstw dla Polski.

PRAGA, 1.10. PAT. Narodni Politika uważa wizytę Cziczierina w Warszawie za doniosły, wypadek w polityce międzynarod., który jest czymś więcej, niż zwykłym manewrem politycznym. Znaczenie odwiedzin Cziczierina w Warszawie, będzie w całej pełni widoczne dopiero po wizycie Cziczierina w Berlinie. „Venkov“ pisze: Powitanie Cziczierina ze strony rządu i prasy polskiej świadczy, iż obie strony uświadomiły sobie, że lepiej jest żyć w przyjaźni, aniżeli wśród kłopotów, z których korzystałby ktoś trzeci. Na przyszłość należy liczyć się z rosyjsko-polskim politycznym zbliżeniem i współpracą gospodarczą. Katolicki „Cech“ pisze o wizycie Cziczierina w Warszawie że dotychczas w Europie nie uświadomiono sobie, iż Polska dzięki bohaterstwu swemu uratowała Polskę przed tyranią bolszewicką. Jeśli ktoś zapyta się, dlaczego Polska przyjmuje obec-

nie Cziczierina, to nie należy się tem niepokoić, gdyż Polacy w dziedzinie zagranicznej są dobrymi politykami. Musiały więc tu być poważniejsze przyczyny. Po upadku rządu Poincarégo powiał we Francji wiatr, stwarzający atmosferę przychylną dla Niemiec. Benesz pomagał tej polityce. Anglia nigdy nie wykazała dobrego odczucia interesów Polski i Czechosłowacji. Polsce nie pozostawało nic innego, jak bezpośrednio porozumieć się z sowietami, na którym gorzej wyjść nie może, a tylko z pewnością lepiej.

LONDYN, 1.10. PAT. Korespondenci warszawscy dzienników angielskich podają szczegóły pobytu Cziczierina w Warszawie.

Jak donosi korespondent Morning Postu, Cziczierin miał oświadczyć, że Polska jest pomostem do zbliżenia z Francją. W razie wejścia Niemiec do Ligi Narodów bez zmiany art. 16 i 17 paktu Ligi, sowiety uważać to będą za przystąpienie do antysowieckiego frontu. Jak donosi korespondent Timesa, Cziczierin oświadczył, że pragnie zawarcia traktatu handlowego oraz dąży do wykonania traktatu ryskiego.

RYGA, 1.10. PAT. Według informacji „Jau-nakasa Sina“, Komisarz Ludowy Cziczierin powracając z końcem października do Moskwy, zatrzyma się w Rydze i odbędzie rokowania z rządem łotewskim w różnych kwestiach nieuregulowanych dotychczas artykułów traktatu pokojowego.

Niemcy a pakt bezpieczeństwa.

RZYM, 1.10. PAT. Agencja Stefani ogłasza następujący komunikat: Rząd włoski, który w tym samym czasie, co państwa sprzymierzone, otrzymał notę Niemiec w sprawie ich udziału w konferencji w sprawie paktu gwarancyjnego, jakkolwiek odpowiednio oświadczenie werbalne, był dokładnie powiadomiony o wymianie zdań pomiędzy rządami państw sprzymierzonych co do

odpowiedzi, która ma być udzielona rządowi niemieckiemu. Wobec tego, że pakt gwarancyjny, opierac się musi na zasadzie bezwzględnej zachowania traktatów, niemożliwa jest rzecz, brać pod uwagę sprawy poruszane przez Niemcy, w nocie werbalnej. W tym sensie też rząd włoski wysłósowa pismo do rządu niemieckiego.

Ukończenie śledstwa w sprawie spisku komunistów.

BUDAPESZT, 1.10. PAT. Dochodzenia policyjne w sprawie ostatniego spisku komunistycznego zostały już ukończone a wyniki ich przesłano prokuraturze. Policja prowadzi jeszcze poszukiwania za 3 zbiegłymi komunistami. Ustalono już tożsamość 60 zatrzymanych osób. Fotografje przywódców spisku będą wraz z szczegółowym sprawozdaniem rozesłane do wszystkich zagranicznych władz policyjnych.

Prezydent ministrów Bethlen przyjął wczoraj min. spraw wewn. Rakowszky'ego i obu pre-

fektów policji, którzy informowali premiera szczegółowo o dotychczasowych wynikach dochodzeń w sprawie spisku komunistycznego, jak również o zarządzeniach, skierowanych przeciwko propagandzie sowieckiej Rakowszky oświadczył przedstawicielom prasy, że spisku komunistycznego nie należy bagatelizować. Akcja komunistów była zorganizowana na większą skalę i w razie powodzenia, mogła wstrząsnąć poważnie ustrojem społecznym.

Rozwiązanie izby w Grecji.

ATENY, 1.10. PAT. Rząd postanowił niezwłocznie rozwiązać izbę deputowanych pod zarzutem, że przestała reprezentować naród, którego zaufanie utraciła.

Zderzenie dwóch samolotów w powietrzu.

PRAGA, 1.10. PAT. Dzisiaj o godz. 10 przedpoł. na tutejszym lotnisku nastąpiło zderzenie 2 samolotów. Obaj piloci zginęli.

Ustawa stemplowa.

WARSZAWA, 1.10. PAT. Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji skarbowej rozpoczęły się rozprawy nad dalszymi artykułami projektu ustawy stemplowej.

Wicemarszałek Osiecki (Piast) zainterpelował rząd w sprawie dodatku do podatku majątkowego, który według świeżo rozesłanych nakazów płatniczych został podniesiony w najniższej kategorii do 10% ogólnej wartości majątku. Poseł Osiecki zapytał, co rząd zamierza uczynić w tej sprawie, czy wstrzyma wykonanie tych nakazów płatniczych.

Wicemin. skarbu Markowski oświadczył, że odpowiedzi na tę interpelację udzieli na jutrzejszym posiedzeniu komisji.

Specjalne laboratorium zębów sztucznych

przy gabinecie dentystycznym

D-ty L. Goldsteina z Warszawy

ul. Wrocławska 24, I piętro (front).

Zęby sztuczne bez podniebienia. Korony złote od 15 zł. Zęby białe od 5 zł. Wszelkie reparacje na poczekaniu. Przyjeżdżnym roboty techniczne w ciągu dnia. Leczenie i plomb. zębów od 4 zł.

Wszelkie operacje wchodzące w zakres dentystyki bezbolesne, za pomocą miejscowego znieczulenia.

Przyjmuje od 10 — 1 i od 3 — 7 po poł.
Dla niezamożnych od 9 — 10 r. por. bezpłatnie.

1753

CYRK STANIEWSKICH

róg ul. Piekarskiej i Browarnej.

DZIS! W czwartek 1 i w piątek 2 października r.b.

ZMIANA programu!

Udział bierze cały zespół.

Cyrk pozostaje tylko kilka dni.

Szczegóły w programach.

UWAGA: Tylko 2 dni, t.j. dziś 1-go i jutro 2-go października, dzieci, uczniowie wszystkich klas i wojskowi placą połowę.

CYRK GRA CODZIENNIE BEZ WZGLĘDU na POGODĘ.

1847

DYREKCJA.

Drugi problem światowy.

Od Traktatu Wersalskiego poczynając jesteśmy świadkami wielkiej walki politycznej o pokój — walki, zmierzającej do możliwie skutecznego ograniczenia szans wojny. Etapami tej walki są: odłożony ad acta protokół genewski i będący obecnie przedmiotem rokowań dyplomatycznych między Anglią i Francją a Niemcami — pakt bezpieczeństwa.

Obok tego problemu politycznego wysunęto ostatnio i sformułowano konkretnie problem gospodarki światowej. Wysunął go na ostatnim Walnem Zgromadzeniu Ligi Narodów jeden z delegatów francuskich b. minister Loucheur.

Przewlekłe niedomagania, trawiące organizm gospodarczy Europy, w równym stopniu jak i kwestja bezpieczeństwa mogą być usunięte jedynie na drodze międzynarodowego porozumienia. Na tym stanowisku stanął właśnie Loucheur, występując z inicjatywą zwołania międzynarodowej konferencji gospodarczej.

Zdaniem Loucheur'a kryzysu gospodarczego przeżywanego przez poszczególne państwa europejskie, nie należy traktować jako lokalnych chorób, lecz jako niedomagania całego organizmu gospodarczego, jaki tworzy Europa. Stąd też daremne są wysiłki indywidualnego usuwania bolączek przez poszczególne kraje, jeśli nie usunie się zła zasadniczego, a tem jest szereg nienormalności tkwiących w międzynarodowym życiu gospodarczym.

Zdaniem Loucheur'a przyszła międzynarodowa konferencja gospodarcza będzie musiała obmyśleć środki zdolne do przywrócenia zachwianej równowagi pomiędzy produkcją a spożyciem. Mimo, iż pozornie wydawałoby się mogło, że o bok zachowania równowagi między produkcją a spożyciem równe znaczenie posiadają takie zagadnienia jak kwestja waluty, obniżenia polityki celnej i t.p., to jednak w rzeczywistości wszystkie troski obecnej gospodarki światowej sprowadzają się do problemu nienormalnego stosunku między podażą a pobytem (do t. zw. nadprodukcji i zmniejszonego spożycia).

Problem ten łączy się organicznie z zagadnieniem drożyzny światowej. Bezpośrednim następstwem wojny dla życia gospodarczego jest zwyżka cen w porównaniu z cenami przedwojennymi. Później wydawałoby się mogło, że zachwia-

ny stosunek między produkcją a spożyciem da się unormować przez ograniczenie produkcji. Dokładna jednak analiza stwierdza, iż istotną przyczyną teoretycznej „nadprodukcji” jest właśnie podrożenie tej produkcji. Jeśli więc jako punkt wyjścia światowego kryzysu gospodarczego przyjmujemy z jednej strony, koszt ta produkcji, z drugiej zaś zmniejszone spożycie, to zadaniem przyszłej konferencji międzynarodowej będzie ustalić istotne przyczyny tego stanu rzeczy.

W więc w pierwszym rzędzie ustali ona niezawodnie, iż głównymi przyczynami podrożenia produkcji we wszystkich krajach są ciężary wojenne, długi wojenne, opieka nad ofiarami wojny i t.p., co w tym stopniu podniosło ciężary podatkowe, iż producent musi dziś w porównaniu z okresem przedwojennym do ceny produktu doliczać bardzo poważny plus. Ponadto niewątpliwie ustali konferencja w jakim stopniu do obciążenia kosztów produkcji przyczyniły się zwiększone świadczenia społeczne państwa oraz skrócony czas pracy. To są czynniki, że tak je nazwiemy, europejskie, wpływające na przesilenie gospodarcze Europy. Obok tego istnieją jeszcze trudności wypływające stąd, iż stare przemysłowe kraje Europy znalazły się w mocno niekorzystnej sytuacji wobec zamorskich krajów rolniczych i surowcowych. Kraje te na czele z dominiami angielskimi otoczyły się murem polityki celnej uniemożliwiając prawie producentom europejskim

zbyt swoich produktów poza Europą. Wynika stąd, iż kwestja równowagi pomiędzy produkcją a zapotrzebowaniem jest w równym stopniu kwestją możliwości zbytu. Pojęcia spożycia nie można traktować bez łączności z kwestją międzynarodowego zbytu. W związku z tem przyszła konferencja wyjaśnić będzie musiała w jakim stopniu do trudności gospodarczych świata ta obok ciężarów powojennych zmniejszających się nabywcza konsumentów przyczynia się jeszcze wzajemna polityka gospodarcza państw.

Tak oto w skróceniu przedstawiają się wytyczne dla przyszłej międzynarodowej konferencji gospodarczej. Oczywiście, nie należy się lękać, że konferencja ta zdoła wynaleźć od razu konkretne środki na usunięcie obecnych bolączek, trapiących zarówno wielkie mocarstwa, jak i pomniejsze państwa. Wielkie jej znaczenie sprawdza się przedewszystkiem do tego, iż po raz pierwszy wskazano na międzynarodowy charakter problemu trudności gospodarczych poszczególnych krajów. Stąd już jest punkt wyjścia do wzajemnych wysiłków zmierzających do międzynarodowego uregulowania problemu, którego nie można, jak to wykazało życie, rozstrzygnąć pomyślnie w granicach poszczególnych krajów. Ośrodek problemu pokoju, ciężącego nad światem, wysuwa się więc obecnie drugi problem niemniejszego znaczenia: gospodarstwo pokoju i dobrobytu świata.

Walka z importem niemieckim.

Niemcy przygotowują się do wojny odwetowej, mobilizują wszystkie środki, by zniszczyć i zgnieść Polskę — a my im w tem pomagamy. Pomagamy — gdyż popieramy ich przemysł — wzbogacamy go naszym pieniądzem i odejmujemy naszym krajowym fabrykom pracę i zarobek. Nie wiedząc, pracujemy na rękę polityce niemieckiej, która zdecydowanie zdążyła do pozbawienia nas niepodległości i uczynienia z Polski kolonii dla nadmiaru ludności i wyrobów niemieckich. W pojęciu Niemiec opanowanie gospodarcze Polski byłoby poważnym krokiem naprzód na drodze do odbudowania dawnej potęgi swej i umocnienia swych wpływów politycznych w Europie. Nie dziw, iż wszystkie swe siły wyteżają w tym kierunku. Ku temu celowi zmierza kampanja niemiecka przeciw złotemu polskiemu, zamierza zamknięcie granic niemieckich dla węgla polskiego, zamierza masowy zalew ziem polskich towarami niemieckimi. Chodzi Niemcom o to by przedewszystkiem wprowadzić zamęt w nasze stosunki gospodarcze, osłabić nasz przemysł, podciąć jego zdolności konkurencyjne a uprzątnąwszy się tak z podstawowym czynnikiem naszej samowystarczalności gospodarczej a więc i podstawę niepodległego naszego bytu państwowego przypuścić atak na polityczną niezależność i niepodległość Polski.

Ten fakt stale mieć trzeba na oku i pod tym kątem widzenia prowadzić akcję walki z przywozem niemieckich towarów, który w chwili obecnej największe stanowi niebezpieczeństwo jakie nam grozi ze strony Niemiec. Stwierdzić bowiem wypadnie, iż uzależnienie nasze gospodarcze od przemysłu niemieckiego rzeczywiście jest zastraszające. Z Niemcami, największym naszym wrogiem, który jawnie pracuje zawsze i wszędzie na zgubę Polski, łączą nas najściślej węzły gospodarcze. 50% czyli połowa naszego przywozu przypada na kraje niemieckie — druga połowa zaś na wszystkie inne europejskie i pozaeuropejskie państwa.

Z stanu tego jasno trzeba zdać sobie sprawę i zrozumieć jakie skutki wyniknąć mogą stąd dla Polski zwłaszcza w chwilach doniosłych zmian międzynarodowych i ważnych wypadków politycznych. Nad sprawami temi ogół społeczeństwa przechodził dotąd obojętnie do porządku dziennego — a jednak są one zbyt ważne dla żywotnego interesu państwowego — a więc i nas wszystkich — aby ich nie wytaczać stale na światło dzienne. Grozę gospodarczego najazdu niemieckiego

na ziemie polskie doceni i zrozumie się wówczas należycie — jeśli się przekona do jakiego stopnia zalani jesteśmy w poszczególnych dziedzinach niemieckim towarem i jakie niewiarogodne wprost sumy miesięcznie tak u nas trudnego pieniądza pakujemy Niemcom do kieszeni. Z tych to właśnie powodów następne artykuły poświęcone będą obszerniejszemu omówieniu tego tak niezmiernie ważnego zagadnienia, aby wykazać jak konieczną i ważną jest akcja odczepienia i uniezależnienia się gospodarczego od Niemiec oraz jak niezbędne dla żywotnego naszego interesu państwowego staje się bezwzględne wypowiedzenie walki wszystkim wyrobom niemieckim tak masowo zalegającym rynki nasze.

Kronika Telegraficzna.

(P. A. T.).

WILNO, 1.10. Dziś zmarł tu po dłuższej słabości pierwszy prorektor Uniwersytetu Stefana Batoro prof. zwyczajny chirurgii dr. Józef Ziemacki, jeden z tych, którzy brali najbardziej czynny udział we wskrzeszeniu uniwersytetu wileńskiego.

LONDYN, 1.10. Lord Grey wydał drukiem pamiętnik swój osnuty na tle dziejów Anglii w okresie 1892 — 1916.

ATENY, 1.10. Prezydent Kundurotis podpisał w obecności wszystkich ministrów dekret sankcjonujący nową konstytucję.

LONDYN, 1.10. Z Pekinu donoszą, że b. premier Yen, mianowany został ministrem pełnomocnym Chin w Londynie.

LONDYN, 1.10. W Niagarafall (w stanie Ontario) szajka uzbrojonych w rewolwery bandytów napadła na przechodzącego jedną z głównych ulic miasta inkasenta banku i zrabowała mu 19 tysięcy dolarów, poczem zbiegła.

FEZ, 1.10. Marszałek Petain wraz z gen. Noulens udali się na odcinek wschodni frontu, gdzie rozpoczęła się rano większa akcja zaczepna wśród bardzo pomyślnych warunków.

BERLIN, 1.10. W północnym okręgu Berlina zderzyły się dwa tramwaje. 30 osób jest mniej lub więcej ciężko rannych.

PARYŻ, 1.10. Dzienniki wysławiają życie, idealizm i szlachetność charakteru Leona Bourgeois jak również rolę jego przy tworzeniu Ligi Narodów, przypominając, że ta ostatnia pobudziła daleko potężniejsze czynniki działania, gdyby pragnienia Bourgeois zostały urzeczywistnione.

PARYŻ, 1.10. Dzienniki wyrażają zadowolenie z całkowitej harmonji, ujawnionej we wysłanej do Stresemann'a odpowiedzi Francji i Anglii widząc w tem dobrą wróżbę dla rezultatów konferencji w Locarno.

MELLILLA, 1.10. Przybył tutaj Primo de Rivera przytargnięty się z pokładu pancernika francuskiego „Paris” bombardowania Sidi-Idris, poczem na statku hiszpańskim odpłynął znów na wody Alhucemas.

BRUKSELA, 1.10. Dzienniki donoszą o przybyciu delegacji bankierów i urzędników amerykańskich, która ma na celu uregulowanie sposobu spłat długu belgijskiego.

WIEDEN, 1.10. Wczoraj przed sądem przysięgłych rozpoczął się proces przeciw Carniciu, oskarżonej o zamordowanie rewolucjonisty macedońskiego Panicy.

W sprawie zabronionego przywozu z zagranicy.

Wobec tego, że w niektórych organach prasy ukazały się nieścisłe wiadomości dotyczące reglamentacji towarów zakazanych Ministerjum Przemysłu i Handlu komunikuje co następuje:

Stosownie do Ust. Sejmowej (art. 7, punkt h) wydawanie pozwoleń na towary zakazane należy do Ministerjum Przemysłu i Handlu

Pozwolenia te wydawane są przez Ministerjum w granicach kontyngentów przyznanych w traktatach handlowych.

W końcu czerwca b. r. wydane zostało rozporządzenie, zawierające szereg artykułów, zabronionych do przywozu (Dz. U. nr. 61), następnie od 12 lipca weszła w życie druga lista towarów zakazanych (Dz. U. nr. 69). Początkowo te dwie listy stosowane były tylko do towarów niemieckich, dopiero Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia (Dz. U. nr. 80) rozszerzyło ten zakaz na wszystkie kraje.

Min. Przem. i Handlu zdaje sobie sprawę, że należy tu uruchomić znaczny aparat. Przerzuciło podział kontyngentów między poszczególne firmy, na organizacje społeczne, wychodząc z tej zasady, iż przedstawiciele przemysłu i kupiectwa przeprowadzą ten podział daleko sprawniej, niż sfery urzędnicze.

W rezultacie utworzono Centralną Komisję Przywózową, złożoną z 24 przedstawicieli organizacji gospodarczych, mianowicie:

9 Izb Handlowo - Przemysłowych Małopolski.

Wielkopolski, Pomorza i Śląska 9 przed.

Centr. Zw. Pols. Prz. H. i F. 3 przed.

Stowarzyszenia Kupców w Warszawie 3 przed.

Centrala Kupców w Warszawie 3 przed.

Organizacje rolne 3 przed.

Związek Spożywców 1 przed.

Izba Handlowa w Gdańsku 1 przed.

Zw. Pols. Kupc. i Przem. w Gdańsku 1 przed.

Zaznaczyć należy, iż do kompetencji Centr. Komisji Przywózowej należy jedynie podział kontyngentów między firmy, a ustalenie kontyngentów i wydawanie pozwoleń należy do Ministerjum.

Na tem polega zasadnicza różnica między Centralną Kom. Przyw. i dawnym Głównym Urzędem P. i W. Dla tego też nie można mówić, iż Komisja Przywózowa wydała pozwolenie, lecz, że podzieliła wyznaczony jej kontyngent między pewne firmy.

Podania o przywóz składają poszczególne firmy do odpowiednich organizacji (izby handlowe i t. d.), które ze swą opinią przesyłają je Centr. Komisji Przyw., gdzie następuje podział kontyngentów. Następnie C. K. P. przedstawia wnioski do Wydziału Obrótu Towarowego, który wydaje pozwolenia przywózowe. Wynika z powyższego, iż C. K. P. odpowiedzialna jest za podział kontyngentów pomiędzy firmy, a Wydział Obrótu Towarowego za ogólną ilość importowanego towaru, która nie może przewyższać wyznaczonych z góry kontyngentów.

Nadto Wydział Obrótu Towarowego wydaje bezpośrednio pozwolenia (t.j. bez udziału C. K. P.) w następujących wypadkach:

1) na 8 grup towarów przewidzianych w Rozporządzeniu z dnia 19 sierpnia 1924 r. (Dz. U. R. P. nr. 81, z r. 1924) i wydawanych na podstawie kontyngentów traktatowych.

2) na drobne paczki pocztowe, zawierające wzory i próbki oraz towary w niewielkiej ilości do osobistego użytku adresata, a nie sprowadzane w celach handlowych

3) na towary niemieckie, wydawane stosownie do specjalnej instrukcji Min. Przem. i Handlu.

Obchód 25-lecia pracy kapłańskiej i społecznej Ks. Kan. Wacława Blizińskiego.

W poniedziałek, dnia 28 b. m. odbyła się w Liskowie niezwykła uroczystość 25-lecia pracy kapłańskiej w Liskowie oraz pracy społecznej człowieka wielkich zasług dla kraju, ks. kanonika Wacława Blizińskiego.

Uroczystość rozpoczęła się o godzinie 9-30 rano, wręczeniem ks. kanonikowi pięknego mszalnego szczerzłotego kielicha przez delegację włościan Liskowskich. Następnie ksiądz jubilat odprawił uroczystą sumę w kościele używając do mszy Świętej nowego kielicha — daru Liskowian. Po sumie delegacje inteligencji Liskowskiej wręczyły Jubilatowi plakiety pamiątkowe wraz z serdecznościami, z głębi duszy przesyłanymi życzeniami pomyślności. Następnie goście, którzy w międzyczasie poczęli się zjeżdżać nietylko z okolicy, ale Kalisza i Warszawy udali się do sierocińca, gdzie dzieci z sierocińca urządziły popis, wygłaszając piękne wierszowane powinszowania na cześć swego serdecznego opiekuna — Jubilata. O w pół do piątej

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

odbył się uroczysty wspólny obiad na 60 osób. Pierwszy przemawiał dziekan dekanatu Koźminskiego wychwalając ks. kanonika za jego pracę społeczną. Ks. dziekan stawia jako wzór dla całego duchowieństwa ks. kanonika, zaznaczając że Jubilat jest chlubą całego duchowieństwa polskiego. Drugim z kolei mówcą był p. starosta Stefański, który w swym pięknym przemówieniu podziwiał geniusz organizacyjny ks. kanonika i nadzwyczajne rezultaty Jego 25-letniej pracy. Pan Piątkowski w swym przemówieniu uwypuklił korzyści realne jakie spłynęły na naszego liskowskiego kmiecia z tytanicznej pracy ks. Jubilata. D-równa Aniela Chmielińska w gorących słowach zachęcała obecnych na sali włościan by wpłynęli na włościaństwo liskowskie, by te ostatnie, wszystkie swe dzieci wysłało do szkół w Liskowie. Z piękną zaprawą przemową wystąpił osiemdziesięcioletni zgórą starzec—chłop z Liskowa Majdański. Porównał ks.

kanonika do Gwiazdy Betleemskiej, przyswiecającej wszystkim czynom liskowian. Dalej p. Majdański wniósł toast na cześć ks. kanonika, życząc mu dożycia nie tylko 50 lecia ale i 75 lecia!

Po przemowach jeszcze kilku mówców, oraz po odczytaniu telegramów gratulacyjnych zabrał głos sam ks. Jubilat. Ks. kanonik ze wzruszeniem w głosie, dziękował zebrany za wyrazy ich uznania zaznaczając skromnie że uważa że jego pracę ludzie przecenili. Dalej ks. kan. zaznaczył że głównym celem człowieka są jego czyny a więc prosi tutaj zebranych by ci, wrazie jego śmierci, dalej pracowali nad sierocińcem oraz pracą społeczną wśród włościan Liskowa. Nastrój zebrania był bardzo podniosły i świąteczny. Biesiada trwała do godz. 7 wieczorem. Dla gości z Warszawy urządzone było jeszcze wieczorem przedstawienie teatralne dzieci w Sierocincu.

gdzie o godzinie 9-ej rano zbiorą się wszyscy razem z innymi stowarzyszeniami, które wezmą również udział w uroczystości udadzą się do katedry św. Stanisława Kostki na nabożeństwo, które odbędzie się przed ołtarzem ufundowanym przez cech rzeźniczy, poczem zostanie wmurowana tablica pamiątkowa.

Wieczorem w lokalu cechu rzeźniczego, przy ulicy Łkowej i Kopernika, zostaną wygłoszone referaty.

— **Jak nosić szable.** Władze wojskowe wydały zarządzenie, by oficerowie noszący płaszcze uwidaczniali górną część szabli przez otwór w kieszeni, zaś całkowite noszenie szabli pod płaszczem jest wzbronione.

— **Z cyrku.** Wczorajszy benefis Bim-Bom odbył się przy szczególnie zapelnionej sali cyrkowej. Produkcje ich były gorąco oklaskiwane przez bywalców cyrkowych. Od czwartku 1 października zupełna zmiana programu.

— **Informator przemysłowo-handlowy** firm chrześcijańskich został wydany w Kaliszu przez redakcję i administrację „Głosu Harceza” w Kaliszu. Całość jest wydana bardzo niedbale, na przykład pod nagłówkiem banki: brakuje takich dużych banków w Kaliszu jak „Bank Przemysłowców w Poznaniu, oddział w Kaliszu” lub „Bank Budowlany”. A może są to firmy nie chrześcijańskie? Poza Bank Polski też nie egzystuje w zaprawę tym dziwnym informatorze. Informator robi wrażenie jakby był wydany specjalnie i jedynie dla zainkasowania... ogłoszeń.

— **Podrzucenie dziecka.** W dniu 25 bm., o godzinie 17 znaleziono w parku miejskim dziecko płci żeńskiej około 6 tyg. mające, które umieszczono w przytułku.

— **Sezon myśliwski.** Lato kalendarzowe już się skończyło..

I oto rozpoczęła swe panowanie jesień, która w życiu myśliwych jest jedną z najmiłszych i najbardziej obfitujących w przygody—pór roku. Wolno polować na wszystką prawie zwierzynę. A zwierzęta na bież. roku zapowiada się świetnie zarówno na ptactwo jak i na zające i kozły.

Tegoroczny sezon myśliwski, jak twierdzą doświadczeni i wytrwani łowcy, będzie w stosunku do ubiegłego—znacznie obfitszy w zwierzynę. Sezon na ptactwo (kaczki, kurapatwy, przepiórki, bekasy, cietrzewie, gęszce, jarząbki i t. p.) rozpoczął się już od dnia 20 sierpnia br. Sezon na zające, lisy, kozły itd. zaczyna się dnia 1 października. Niezadługo więc lasy rozebrzmiać hukami wystrzałów i odgłosem trąbek myśliwskich, budząc z długiego snu potentatów leśnych.

Wykrycie kolejowej afery szpiegowskiej.

Przed kilku dniami został aresztowany w Warszawie niejaki Andrzej Kuryszew, b. oficer carski, obecnie buchalter oddziału białostockiego spółki telefonicznej. Był on kurjerem zorganizowanej szajki szpiegowskiej. Przy aresztowaniu znaleziono znaczną ilość tajnych dokumentów i planów mobilizacyjnych dotyczących kolejnictwa.

Dokumenty te przywiózł Kuryszew celem doręczenia ich jednemu z zagranicznych poselstw.

Aresztowany przyznał się na śledztwie do szpiegostwa i w zeznaniach oskarżył swych współpracowników z Białegostoku, wobec czego na telegraficzne rozporządzenie dokonano tam szeregu rewizji i aresztowań. M. in. aresztowano inżyniera kolejowego, niejakiego Leona Kuryłowa i urzędnika eksploatacyjnego Mikołaja Pawlukiewicza, który wykrał z archiwum tajne akta i łącznie z inż. Kuryłowem kopjował je za pieniądze dla celów szpiegowskich.

W mieszkaniach aresztowanych rewizja ustaliła całe warsztaty rysownicze, dużą część materiałów przygotowanych do skopjowania skonfiskowano.

Wszyscy aresztowani przyznali się, że otrzymywali od pewnego poselstwa znaczne sumy pieniędzy za prowadzenie tych prac i że działali tylko z pobudek materialnych.

RADIO.

Program na piątek 2 października.

LONDYN (1600) 20.30 Koncert — Jazz-band.
BERLIN (505) 16.30 i 20.30 Koncerty.
WROCLAW (418) 12.30—13.25, 17—18 i 20.30 Koncerty.
KRÓLEWIEC (463) 16.30—18 i 20 Koncerty.
MÜNSTER (410) 13.15—14.30, Koncert Rich. Straussa.
17—18 Koncert operetkowy, 21.30 Koncert.
WIEN (530) 16.10 Koncert. 20 Wieczór Ludwika Loeve.
RZYM (425) 20.40 Koncert symfoniczny.
ZURYCH (515) 19. Dzwony 20.15 Koncert.
PARYŻ (1750) 20.45 Koncert.
OSŁO (380) 14—15, 15—17 i 20 Koncerty.

Apel do Społeczeństwa! ODEZWA

W dniach od 4 — 11 października r.b. odbędzie się w Kaliszu Tydzień Pol. Czerwonego Krzyża. Celem zasilenia stanu finansowego odbędzie się kwesta uliczna w Kaliszu, oraz w miejscowościach: Stawiszyn, Błaszki, Opatówek, Zbiersk, Szczytniki. Kwesty, oraz zapisywanie nowych członków Czerw. Krzyża przy stolikach, w kościołach, kinach, restauracjach i cukierniach, podjęły się uproszone Panie.

Zarząd Oddziału Kaliskiego nie wątpi, iż Społeczeństwo mając na uwadze wielkie obowiązki Czerw. Krzyż podczas pokoju i wojny pokażnie zasili stan kasowy i da możliwość zrealizowania zamierzeń Pol. Czerw. Krzyża, ujawniających się w nabyciu wozów sanitarnych, zorganizowaniu stałych punktów odżywczo-opatrunkowych, corocznych kursów sanitarnych, oraz propagowaniu i dawaniu pomocy Kołom Młodzieży Czerw. Krzyża w Kaliszu.

Znaczenie P. Cz. Krzyża w obronie kraju jest na tyle ważne i ogólnie znane, że sądzimy, iż apel do społeczeństwa nie przebrzmi bez echa i że wszyscy gorąco czujący Obywatele, choć najdrobniejszym datkiem przyczynią się do uświetnienia rezultatów zbiórki podczas Tygodnia Cz. Krzyża i przez zapisanie się na członków powiększą szereg tych, którym zadania Czerwonego Krzyża nie są obojętne.

Z a r z ą d.

KRONIKA

— **Zarząd Czerwonego Krzyża** zawiadamia Panie, które ofiarowały swą współpracę w Tygodniu Cz. Krzyża o łaskawe przybycie prosimy, w dniu 2 października o godz. w półdosiódmej wiecz. do Banku Ziemi Kaliskiej, na sesję informacyjną, oraz po odbiór materiału do kwesty.

— **Występy Kazimierzy Rychterówny** W sobotę, dnia 3 października odbędzie się w sali Tow. Muzycznego wieczór recytatoru znakomitej artystki Kazimierzy Rychterówny, jedynej w swoim rodzaju mistrzyni żywego słowa.

P. Rychterówna, pisze jeden z licznych krytyków, jest interpretatorką natchnień poetyckich prawdziwie z Bożej łaski. Jest artystką dramatyczną miary wyjątkowej, jest recytatorką, która niema równej sobie. Sztuka jej — to ukazanie nowych światów, nowego piękna ośniewającego, nowych wartości. Jest to objawienie cudu żywego słowa.

— **Oryginalne rozporządzenia Kasy Chorych.** Kaliska Kasa Chorych rozesłała do wszystkich właścicieli nieruchomości miejskich w Kaliszu, formularze do wypełnienia o ilości służby w danym domu, przyczem w formularzu zaznaczono, że mają być wypełnione one w przeciągu 7 dni. Zapytujemy się na jakiej zasadzie i jakim prawem Kasa Chorych robi sobie z właścicieli nieruchomości swoich delatorów czy kontrolerów. Stowarzyszenie właścicieli nieruchomości powinno natychmiast wnieść w tej sprawie zapytanie do pana ministra. Przypomina to zaprawdę dawne metody rosyjskie, kiedy każdy stróż w domu był przymusowo agentem „ochrony”.

— **Termin sprzedaży dawnych wyrobów tytoniowych.** Termin sprzedaży będących na składzie wyrobów tytoniowych byłych kon-

Z powodu śmierci nieodżałowanej koleżanki naszej

GENI KAPŁANÓWNY

zmarłej w 17-ej wiośnie życia dn. 27 września r.b. — głębokie współczucie Rodzicom i rodzeństwu wyrażają

Koleżanki:

Heiszrekówna, Goldhamerówna,
Znamirowska, Wardecka,
Mondra i Hamerówna.

1845

cesjonowanych fabryk oraz tytoni amerykańskich upływa dnia 30 września b. r., zaś z dniem 1-go października powyższe wyroby tracą charakter wyrobów tytoniowych, dopuszczalnych do sprzedaży na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

— **Podziękowanie.** Zarząd szpitala św. Trójcy składa serdeczne podziękowanie p. Radońskiemu z Jarantowa za przysłane 50 sztuk gołębi dla chorych znajdujących się na kuracji w szpitalu św. Trójcy.

— **Nowy prezes Akademii Umiejętności.** Dnia 28 bm., Polska Akademia umiejętności w Krakowie na welnem zgromadzeniu wybrała na miejsce s. p. Kazimiera Morawskiego na prezesa swego profesora uniwersytetu Jagiellońskiego Jana Michała Rozwadowskiego, językoznawcę europejskiej sławy.

Kontrkandydatem był prof. Kazimierz Kostanecki, który prawdopodobnie zostanie wiceprezesem akademii.

Komplet zgromadzenia walnego był liczny i wynosił 41 osób (na 60).

— **Dyrekcja cyrku Staniewskich** prosi red. naszego pisma o sprostowanie że, kieszonkowe kradzieże jakie miały miejsce przy cyrku wśród tłumu, nigdy nie były popełniane wewnątrz namiotu cyrkowego, gdzie panuje naprwdę wzorowy porządek, ze swej strony redakcja naszego pisma chętnie prostuje tą wiadomość, dodając że policja państwowa bardzo energicznie wzięła się do wytypienia łobuzerji grasującej na zewnątrz budynków cyrkowych podczas przedstawień.

— **Upadłość Banku Warszawsko-Gdańskiego.** Warszawski Sąd Okręgowy ogłosił upadłość sp. ak. „Bank warszawsko-gdański w Warszawie”.

Majątek Banku znajdującego się w Warszawie oraz filjach w Budgoszczy, Toruniu, Częstochowie Gdańsku i innych miastach, oddany jest pod nadzór zarządu masy upadłości.

Sędzią komisarzem upadłości mianowano p. Gintowtą, kuratorem adw. Okołową.

— **Ochotnicy na wojnę marokańską.** Wobec licznych zgłoszeń się do Wojskowej Misji Francuskiej ochotników pragnących zaciągnąć się do armji francuskiej na wojnę marokańską, władze wojskowe wyjaśniają, iż osoby przynależne do państwa polskiego, mogą wstępować do armji obcej tylko za zezwoleniem Ministerstwa Spraw Wojskowych w Polsce

Bez takiego zezwolenia Wojskowa Misja Francuska ze zgłaszającymi się ochotnikami pertraktować nie będzie.

— **100-letni jubileusz Cechu Majstrów Rzeźniczych w Łodzi.** Dnia 11-go października r. b. cech majstrów rzeźniczych w Łodzi będzie obchodził 100-letni jubileusz.

Na uroczystość jubileuszową zjadą się delegaci z całej Rzeczypospolitej Polskiej przyczem zjazd delegatów odbędzie się w sali Helenowa,

Katastrofa kolejowa.

34) (Powieść z francuskiego.)

Potem określił Stefan kontakt w sypialni. Nie znalazł w nim nic podejrzanego.

— Chciałbym wiedzieć, jak to się stało, — rzekł.

— I ja również, — dodała niepewnym głosem Rozyna.

— Jutro rano zawiadomę o tem sąd.

Tego się właśnie obawiała. Przeprowadza śledztwo — i będzie musiała znów kłamać, kłamać pod przysięgą, złamać przysięgę — aby zarządzić kradzież klejnotów; a gdyby zwrot klejnotów doprowadził policję na ślad infracerwonej bandy i tajemniczego wodza! Czy nie było to niebezpieczne zwracać uwagę na prześladowców Stefana? Czy nie znaczący to zwrócić ich przeciw samemu Stefanowi? Nie zdawała sobie z tego sprawy... Ale spokój, który on okazywał, mógł być udawany, pod tą powłoką obojętności drżał on może. Był może przerażony, tem zdarzeniem w którym ujawniła się nagle potęga jego wrogów. Ponieważ nie wiedział nic o kradzieży i o oddaniu, widział we wszystkim tylko próbę wrogiej mocy, groźbę, znak; ale to wystarczało może, aby go napędlono strachem!

Nie patrząc na niego rzekła Rozyna z udaną swobodą:

— Czy sądzisz istotnie, że należy zawiadomić sąd? O co właściwie będziemy skarżyć? O zakłócenie spokoju domowego. Dobrze, a jak tego dowiedzimy? Co do mnie, to sądzę, że nie opłaca się mieszać policji w nasze sprawy.

— Zobaczmy jutro, — rzekł po chwili Stefan.

Mówiąc to, włożyła klejnoty z powrotem do kasetki. Wymacała starannie dno i metalowe ściany...

Koło jednej z nich leżała kartka...

Rozyna zadrżała na myśl, że Stefan mógł ją znaleźć. Miała jeszcze czas przeczytać: Infracerwona banda i rzuciła ją z powrotem między klejnoty.

Wle Stefan spał źle tej nocy. Rozyna zauważyła to, ponieważ sama nie spała. Nie mogła uspokoić się po tem tajemniczym wydarzeniu.

Nie dlatego chciała gwałtownie, aby wydarzenie to było nadprzyrodzone. Albo raczej, aby było „niezwykłe“, ponieważ słowo „nadprzyrodzone“ oznaczało abstrakcję? Dlaczegoż nie szukać usilnie naturalnego wytłomaczenia?...

Szukała go i nie znajdowała i wracała nieustannie do naukowych problemów, nieznanych jeszcze większości ludzi.

Postanowiła wziąć Reginę na noc do pokoju. Ta dziewczyna była przezorna i stanowcza. Gdyby ona była obecna, schwytałaby, może uciekającego nieznajomego.

Mimo zbiorowej nazwy, wypisanej na kartce, Rozyna pocięła trafnie, że infracerwoną bandę tworzył tylko jeden bandyta. Jeden jedyny! I to jeden, który nie mógł się wymknąć bezszelnie! Na to dostarczył dowodu fonograf. Jakkolwiek... ale nie! Fonograf nie dowodził niczego! Człowiek ów posłużył się nim może po to, aby przekonać, że zniknięcie jego było bezszelne, jakkolwiek było nim.

Fortel nad fortelami...

Trudno wyliczyć wszystkie przypuszczenia, które ogarniały bezsenną Rozynę Orlac.

Rozyna przerwała nadaremny ów wysiłek. Był ranek. Dziewczyna przyniosła czekoladę. A na tacy zauważyła Rozyna ramki, które ukryła w nocy.

Wyskoczyła z łóżka, w chwili, gdy Regina postawiła z powrotem przedmiot znaleziony na półce kuchennej.

Stefan spał jeszcze, to szczęście!

Wle w palisandrowych ramach był tylko uśmiechnięty portret matki Monet.

W osobliwym nastroju duchowym ubierała się Rozyna. Mimo jasnego dnia, mimo rannej trzeźwości jej myśli ujarzmiła ją tym razem siła nadprzyrodzona, albo — niezwykła. Pod osłoną ciemności wślizgnęła się do jej pokoju istota, przy świetle nie znalazła jej żadnego śladu prócz miniaturowego obrazka, mającego wygląd fotografii. Sama wyniosła to widmo z pokoju. A teraz nic nie pozostało po tych odwiedzinach, ani fotografia, ani nic innego...

Spektrofeles! Groźna zagadka!

Na podłodze leżał nienaruszony dywan, bez skaz, bez ognistych odcisków, i piętrzył się od jednego końca pokoju, aż na drugi.

Skoro Stefan wyszedł z domu, Rozyna wzięła klejnoty, zniszczyła kartkę infracerwonej bandy i poszła prosto do znanego jej jubilera. W czasie nocy ogarnęło ją podejrzenie.

— Czy perły są prawdziwe? — spytała specjalistę.

— Ależ naturalnie, łaskawa pani! Są to te same, które przed dwoma laty sprzedam panu Orlacowi.

— A te brylanty?

— Nie mogą być prawdziwsze!

Uspokoiwszy swoje nerwy poznała, jak bardzo była od wczoraj podrażniona.

— Pytam się z ciekawości — rzekła — ile pan zapłaci za to wszystko.

— Hm... perły spadły chwilowo w cenie, diamentów nie żądają... 30.000 franków, dla pani

Tego się spodziewała. Po dwóch następujących, pomyślała. Raz — papiery wartościowe, dwa przedmioty artystyczne, trzy — klejnoty. 30.000 zamiały 65.000! Pech był zupełny!

Wtedy przystrofiła się temi klejnotami, aby wybać ich możliwy wpływ. Odwaga jej skryła się pod koketerję. Nosila je wszystkie naraz z pewną nieustraszoną odwagą.

(D. C. N.).

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Kaliszu, Józef Motylewski, zamieszkały w Kaliszu przy ul. Wrocławskiej № 35, ogłasza, że w dniu 12 października 1925 r. od godz. 10 z rana w Kaliszu przy ul. Babinej pod № 27, odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, a mianowicie: różnych naczyń emaljowanych i aluminiowych, urządzenia sklepu i mebli, należących do Gabryela Patałowskiego, ocenionych na 1046 zł., na zaspokojenie pretencji Abrahama Heimana i innych.

Kalisz, dnia 29 września 1925 roku.

1841

Komornik Sądowy (—) J. MOTYLEWSKI.

OGŁOSZENIE.

Powiatowa Kasa Chorych w Kaliszu podaje do wiadomości, że stwierdzone zostało, iż niektórzy pp. Pracodawcy potrącają swym pracownikom na rzecz Kasy sumy wyższe od przepisanych Ustawą. Wzywa się przeto ubezpieczonych, by w wypadkach nasuwających wątpliwości co do wysokości potrącanych składek sprawdzali zgodność potrąceń z tabelką ewentualnie zgłaszali się po informacje do Wydziału Obrachunkowego Kasy Chorych przy ul. Wiejskiej 12.

Leży to we własnym interesie ubezpieczonych, jak również ułatwi Kasie Chorych wykrywać nadużycia.

1843

Powiatowa Kasa Chorych w Kaliszu.

OTWARCIE SKLEPU!

Niniejszem podaję do łaskawej wiadomości Sz. Obywateli miasta i okolicy Kalisza, że wystąpiwszy z firmy „Bracia Kronenberg“, otworzyłem z dniem 15 sierpnia 1925 r. przy ul. Warszawskiej pod № 16, vis à vis cukierni p. Szauba

Zakład zegarmistrzowski-jubilerski,

który pod moją własną firmą prowadzić będę.

Usilnym mojem staraniem będzie jaknajrzetelniej obsługiwać moich Sz. Klientów, polecając tylko dobry towar i po najniższej cenie.

Moja długoletnia praktyka w zakresie tej branży dają mi pewność, że również i wszelkie reperacje przeze mnie przyjmowane, wykonane będą jaknajsumienniej.

Polecając się łask. pamięci

Kreślę z poważaniem

A. KRONENBERG.

1607

Lekcji śpiewu i muzyki fortepianowej

udziela, była uczennica Konserwatorium Warszawskiego

Zofia Mieszkowska.

Aleja Józefiny 10, m. 8.

Stenografji

wyucza wszystkich bezpłatnie, listownie: Instytut Stenograficzny, Warszawa, Mokotowska 39. 1666

2 duże słoneczne POKOJE

(bez mebli)

Z BALKONEM

do odnajęcia od zaraz.

Wiadomość: Jasna 1, I p. 1805

Dla amatorów!

Przepiękne

ROGI JELENIE

Okazyjnie do sprzedania.

Kalisz, ul. Krótka 5, od godz. 4—6 po poł. 1830

Od 1 października są do wynajęcia

dwa oddzielne umeblowane POKOJE

mały i większy tylko dla pań.

Ul. Warszawska 11, I piętro, m. 2, front, codziennie od 4 do 6. 1834

Zginęła książka wojskowa

wydana przez P. K. U. Kalisz, na imię Franciszka Dębickiego wieś Domaniew, gm. Staw. 1831

Zginęła książeczka wojskowa

wydana przez P.K.U. w Łomży, na imię Stefana Michalskiego, rocznik 1895. 1840

WAŻNE dla pań gospodyń i p. właścicieli sklepów kolonialnych!

Do składu materiałów piśmiennych

„GAZETY KALISKIEJ“

Aleja Józefiny 1,

nadszedł świeży transport

LAKU

do zalakowywania butelek.

Zginęła książeczka wojskowa

wydana przez P. K. U. w Kaliszu, oraz książeczke obrachunkowa i legitymacje Państw. Urząd. Pośrednictwa Pracy, na imię Szczepana Burzyńskiego, rocznik 1898. 1838

Zginęła karta powołania

wydana przez P. K. U. Kalisz, na imię Stefana Woźniaka, rocznik 1903, oraz **dowód osobisty** wydany przez Urząd gminy Kalisz, na takież imię. 1842

7 pokojowe mieszkanie

z wszelkimi wygodami na I piętrze w najładniejszej dzielnicy m. Kalisza do wynajęcia.

Wiad. w sklepie galanterijnym, u p. Bronisławy Czyrznick, Kalisz, Warszawska 24. 1846

Składajcie ofiary na inwalidów wojennych.